

vandaag - 3 minuten lezen

HET KLIMAAT STAAT OP HET SPEL IN 'AN INCONVENIENT SEQUEL'

Alleen dollars kunnen ons redden

Elf jaar na 'An inconvenient truth' tankt Al Gore opnieuw brandstof voor de strijd tegen de klimaatopwarming. Alleen lijkt deze vervolgfilm vooral om hemzelf te draaien. Het klimaat valt niet te redden, dan maar de vicepresident?

Jeroen Struys

Kan film de wereld veranderen? Het massamedium kan alleszins helpen de geesten te rijpen en een volk te bespelen. Zeker bioscoopdocumentaires hebben een grote overtuigingskracht: aan de ene kant claimen ze de onweerlegbare waarheid, aan de andere kant kunnen ze zich dramatische trucs permitteren op het grote doek. Dat wist Adolf Hitler en dat weet Al Gore, de man die twee termijnen vicepresident was onder Bill Clinton.

Nadat Gore bij de presidentsverkiezingen de duimen had moeten leggen voor George W. Bush, zette de verliezer zich in voor een verloren zaak: het klimaat. Met An inconvenient truth maakte hij van die strijd een bioscoophit in 2006. De film kreeg twee Oscars en Gore mocht een jaar later de Nobelprijs voor de Vrede delen met het klimaatpanel van de VN, het IPCC.

Verschillende studies probeerden de impact van de film op het brede publiek aan te tonen. Zo stelde onderzoekscentrum Pew vast dat het aantal Amerikanen dat erkent dat de mens bijdraagt aan de opwarming, in de maanden na de première toenam. Dat ging van 41 naar 50 procent – wat betekent dat na het zien van deze film nog altijd de helft van de Amerikaanse bevolking zichzelf slimmer achtte dan de wetenschappelijke consensus.

Dit is groen activisme in de 21ste eeuw: jezelf vastrijden in een file op weg naar een klimaatconferentie. 'Kunnen we niet beter de metro nemen?'

Tegen die bierkaai bleef Gore sindsdien onvermoeibaar vechten, zo moet blijken uit de vervolgfilm An inconvenient sequel: truth to power. Als de eerste film een vertaling was van zijn

alarmerende Powerpoint over de klimaatopwarming, is deze tweede vooral een blik achter de schermen van het internationale lobbywerk tot op de hoogste echelons.

Metro

Het Amerikaanse regisseursduo Bonni Cohen en Jon Shenk plaatst de kijker in de positie van personal assistent: je bent erbij terwijl Gore opbouwt richting de klimaatconferentie van Parijs in 2015. Dit is groen activisme in de 21ste eeuw: jezelf vastrijden in een file op weg naar een klimaatconferentie. 'Kunnen we niet beter de metro nemen?'

Geen gek idee van Gore, maar tegen dan heb je hem al de wereld zien rondvliegen, terwijl hij cursussen 'Climate leadership' geeft van Texas tot Shenzhen. Het ene moment waden zijn laarzen door het overstromde Miami, het volgende vliegt hij met een helikopter naar Groenland, om er met een motorbootje over een gletsjermeer te varen. Je kan veel zeggen van Al Gore, maar niet dat zelfinzicht bij hem verlamvend werkt.

Van enige moedeloosheid geeft Gore weinig blijk, ook niet nu zijn land een klimaatnegationist als president heeft. Dat Donald Trump nagenoeg ontbreekt in de film is vast omdat hij al een jaartje klaar is, maar mogelijk ook omdat Gore de neiging heeft om zich, als überlobbyist, diplomatisch op te stellen. Hij is niet te beroerd om zijn argumenten aan te passen aan de toehoorder.

Overvolle hoed pluimen

Wie niet gelooft in wetenschap, gelooft misschien wel in zijn portemonnee. Zo ontmoet Gore een oerconservatieve Republikeinse burgemeester die zich er trots op beroept 'de roodste stad van de roodste staat' te zijn, maar die van zijn Georgetown wel de grootste stad met hernieuwbare energie wil maken. Geen kwestie van ecologie, maar van economie. Daarmee toont Gore ook aan dat de kloof tussen Republikeinen en Democraten gedicht kan worden met dollars.

Ondertussen laat Gore het niet na om enkele pluimen op zijn toch al volle hoed te steken. Dat de conferentie van Parijs een succes werd, is blijkbaar (ook) aan hem te danken. Wanneer de Indiase delegatie dwars blijkt te liggen, hoeft hij maar even te bellen naar de ceo van het Amerikaanse bedrijf Solar City en hop, Elon Musk geeft de patenten op zijn zonnepanelen zomaar vrij aan de dankbare Indiërs. Thank you, big Al!

De voorbije decennia was er een golf aan documentairemakers die zichzelf op de voorgrond plaatsten, niet zelden ten koste van hun onderwerp. Gore is officieel niet de maker van deze film, maar geen kat die dat gelooft. Dit gaat meer om de Heilige Al Gore, redder van de planeet, dan om die planeet zelf. Maar Gore heeft niet de brandende woede van Michael Moore, noch de poëzie van Werner Herzog – en van geen van beiden de humor.

Toch heeft ook deze vervolgfilm een aanstekelijke overtuigingskracht. Dat is niet zonder belang nu er moeheid heerst in het klimaatdebat en het, enkele jaren na de klimaatconferentie in Parijs, vooral business as usual lijkt. Wie opnieuw brandstof zoekt om eindelijk werk te maken van dat klimaatneutraal leven, vindt die in deze film. Maar je moet er wel Al Gore bij nemen. Als je naar de cinema gaat, probeer dan eens het openbaar vervoer.

An inconvenient sequel: truth to power.

Van: Bonni Cohen, Jon Shenk

99 min.